

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	10517 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

10.04.2026 р.

Справа № 0394/АС-26

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Захаров Олексій Олексійович,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Огнистий Андрій Володимирович,

Рябовол Лілія Тарасівна,

Склярєнко Олеся Богданівна,

за участі запрошених осіб:

Ліхтей Ігор Михайлович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	10517
Назва ОП	Історія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

не застосовується

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

не застосовується

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

СЛС (ОП с.14) структурована за роками й семестрами навчання. В ОП враховано деякі рекомендації ЕГ і ГЕР з умовних акредитацій 2024 та 2025. ЕГ у 2025 (звіт с.7) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/915713> робили зауваження що «ГО та методика її навчання» вивчалася у 2 сем, а «ГО: основи шкільного курсу» – у 7. Наразі в ОП в 4 сем вивчається ОК28 «ГО: основи шкільного курсу (базова СО)», а потім у 5-му ОК26 «Методика навчання історії та ГО у ЗЗСО (базова СО)», що є логічним та послідовним. В ОП враховано зауваження і рекомендація ЕГ у 2025 (Звіт, с.8), що «варто посилити блок ГО», він був представлений лише ОК «ГО: основи шкільного курсу» (3 кр), який стосувався лише тематики курсу 10 кл, а також рекомендацію увести в ОК «Методика навчання історії» модуль з методики ГО. Наразі в ОП є ОК28 «ГО: основи шкільного курсу (базова СО)» і ОК32 «ГО: основи шкільного курсу (старша школа)» разом 7 кр, та ОК26 «Методика навчання історії та ГО (базова СО)» і ОК33 «Методика навчання історії та ГО (старша школа)» (разом з курсовою роботою 10 кр). Однак, варто переглянути послідовність вивчення ОК32 «Громадянська освіта: основи шкільного курсу (старша школа)» та ОК33 «Методика навчання історії та ГО (старша школа)». Вони вивчаються одночасно у 8 сем, проте ОК32 має передувати ОК33. ГЕР акцентує, що ЕГ і ГЕР за результатами акредитації 2024 і 2025 вже робили зауваження що ОК «Інновації та ІКТ в закладах освіти» вивчається в 1 сем однак, її слід вивчати після психології, педагогіки, історії та ГО, а також методики, оскільки ІКТ є однією зі складових методики і технологій навчання. Окрім того, зміст цієї ОК передбачає вивчення понять та питань «освіта», «інновації», «освітні інновації»; традиційна класифікація моделей освіти; педагогічні моделі освіти; освітні, педагогічні технології; освітня політика й інновації в країнах ЄС (основи освітнього законодавства зарубіжних країн; історичні етапи інтеграції в ЄПВО; компетентнісний підхід); законодавча база, форми, рівні, права учасників освітнього процесу в Україні; нормативно-законодавча база реформування вітчизняної системи освіти; Професійний стандарт вчителя; інтеграція традиційних методів, проблемного, інтерактивного, диференційованого, евристичного навчання та ІКТ. Всі ці питання не є предметом зазначеної ОК, з іншого боку, для засвоєння потребують певних вже наявних у здобувачів знань з педагогіки, психології, методики; до того ж, ОК з Методики вміщують теми щодо інноваційних технологій, тобто є дублювання змісту. Аналогічні зауваження є щодо інших ОП у ЗВО, так, на ОП СО Хімія <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/87379> ОК «Сучасні інформ технології в проф діяльності вчителя» у 3 сем, раніше ніж Педагогіка (у 5 сем) та Методика хімії (у 5-7 сем).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Положення про порядок реалізації права на вільний вибір дисципліни затверджено 03.03.2020 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963> отже, у ньому не враховано ЗУ «Про внесення змін щодо деяких ЗУ щодо розвитку ІОТ від 23.04.2024 № 3642-ІХ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text> . Зокрема у цьому Положенні має бути враховано п.15 ч.1 ст.62 ЗУ «Про ВО» – «вибір ОК у межах, передбачених відповідною ОП та НП, в обсязі, не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених ОП (не менше ніж 10% для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання)»; (у ЗВО є ОП з таких спеціальностей). Отже, зазначене Положення необхідно оновити. При цьому, Положення про організацію освітнього процесу (п.3.5) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/94158> оновлено від 19.08.2025 і у ньому враховано оновлений п.15 ч.1 ст.62 Закону України «Про вищу освіту». Загальний обсяг ВД на ОП 25%/60 кр, що відповідає законодавству. Однак, до переліку ВД (ОП с.13) віднесено ВКО2 «Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського каталогу / Базова загальноуніверситетська підготовка*» (БЗВП), яка є обов'язковою, тобто не є не є дисципліною вільного вибору.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

На ОП передбачено різні види практик загальним обсягом 22,5 кр них: Археолого-етнографічна (6 кр), Музейно-екскурсійна (3 кр), Педагогічна пропедевтична (3 кр), Пед практика (базова СО) (4,5 кр), Пед практика (старша школа) (6 кр). ГЕР зазначає, що у вітчизняних ЗВО на пед практику відводиться більше кредитів. Як і у Висновку з акредитації 2025 ГЕР рекомендує ЗВО вивчати досвід щодо організації, змісту та обсягу пед практик <https://surl.li/drruer>, <https://surl.li/tbhkfv> ГЕР погоджується з ЕГ (Звіт с.9), що «тривалість пед практики (базова СО) у 3 тижні недостатньо для реалізації визначених завдань (провести 6 уроків, виховний і позакласний заходи, робота з батьками тощо)». У відповіді ЗВО (с.2) на Звіт ЕГ: «у Проєкті ОП 2026 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/101907> Пед практика (базова СО) триває 4 тижні». Це також недостатній обсяг для забезпечення компетентностей і ПРН вчителя історії та ГО базової СО. Пререквізити до практик забезпечено. Археолого-етнографічна передбачена в кінці 2 сем і перед нею є пререквізити Археологія у 1 сем та

Етнологія у 2 сем. Музейно-екскурсійна практика в кінці 3 сем після Основи музеєзнавства. Пед практика (базова СО) у 7 сем забезпечена пререквізитами Педагогіка, Психологія, історія та ГО, методика історії та ГО, що необхідно для організації навчання історії та ГО на рівні базової СО. Так само, щодо Пед практика (старша школа) яка проводиться у 8 сем і перед нею є необхідні курси у т.ч. методика навчання історії та ГО у старшій школі. Щодо Пед пропедевтична практика. Вона у 6 сем і до її початку здобувачі опанували педагогіку, психологію, методику виховної роботи, частину курсів історії, однак, ще не вивчали методику історії та ГО. При цьому, згідно з РП с.6-7 цієї практики, здобувачі мають «проаналізувати 4-6 уроків вчителя (з акцентом на методи формування історичних компетентностей і використання методів оцінювання). Розробити дидактичний кейс до однієї теми з курсу історії та ГО (робочий аркуш, набір тестових завдань для формуального оцінювання, мультимедійна презентація)». Для виконання цих завдань необхідно знати схему аналізу уроку та власне методи формування історичних компетентностей, оцінювання, а це є предметом курсів методики, які здобувачі не вивчали до початку цієї практики. Слід переглянути місце цієї практики в СЛС ОП або її завдання з урахуванням рівня підготовки здобувачів на час її проведення. ГЕР не розглядає це як підставу для визначення суттєвого недоліку 2.2.1, оскільки здобувачі набувають підготовку, необхідну для виконання більшості завдань цієї практики. Враховано зауваження ГЕР за результатами акредитації 2025, що не передбачено завдань з ГО. Наразі в РП пед практик та наскрізній програмі практики є завдання як з історії (України та Всесвітньої історії), так і з ГО.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

не застосовується

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

не застосовується

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

не застосовується

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

не застосовується

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

не застосовується

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і

зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ЗВО розроблено та діє Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966> , затверджене 18.12.2023. Однак, в наказ МОН України «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» було внесено зміни від 13.05.2025 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0818-25#n2> . Отже, відповідного оновлення потребує і Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в УжНУ.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

не застосовується

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

не застосовується

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

В РПНД ОК Історія культури України (від найдавні часів до поч XX ст.) серед 12 основних рекомендованих джерел лише два – 2020 року видання, інші 2000-2009; серед «Інформаційних ресурсів» рекомендовано п'ять ресурсів з російським доменом «ru»: • <http://abiturcenter.ru/catalog/index.php?categoryID=50> • <http://jivopis.ru/gallery/> • <http://www.countries.ru/library.htm> • <http://kulturoznanie.ru/> • <http://www.alleng.ru/edu/cultur.htm> Ці ж сайти вказуються і як інформаційні ресурси в РПНД ОК Давні цивілізації на території України, що неприпустимо в умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України. В РПНД ОК Історія та культура країн Азії та Африки у новий час – серед 12 основних джерел лише одне – 2018 року видання, інші 1999-2010; серед інформ ресурсів в Інтернет є джерело «Електронний ресурс дисертаційних досліджень та авторефератів. URL: <http://www.dissercat.com/>» яке відсилає до «Каталог дисертацій и авторефератов по специальностям ВАК рф». В РПНД ОК Історія та культура країн Азії та Африки новітнього часу – найновіше джерело 2014 року, серед інформаційних ресурсів – «Наукова література з історичної тематики. URL: <http://www.auditorium.ru/>». Актуалізації потребують переліки основних джерел в РПНД кожної ОК. Така рекомендація надавалася ЕГ та ГЕР за результатами умовних акредитацій цієї ОП у 2024, 2025. У Відповіді ЗВО с.11-12 на проєкт Висновку ГЕР зазначено: «... історична наука має кумулятивний характер розвитку, що означає накопичення знань, а не їх постійне витіснення новими. Нові дослідження, ..., доповнюють/переосмислюють попередні, але не скасовують їх повністю. ...використання праць попередніх років є умовою формування цілісного наукового світогляду. .. значна частина навч процесу в історичних дисциплінах передбачає опрацювання класичних і базових досліджень, які становлять основу відповідної галузі знань. Виключення таких праць лише з огляду на рік видання призвело б до спотворення змісту навчання та втрати наукової наступності... критерієм актуальності джерела у сфері історії є не дата його публікації, а наукова цінність; обґрунтованість висновків; ... Жоден із цих критеріїв не має прямої залежності від року видання. ... використання джерел попередніх років не виключає одночасного залучення сучасних досліджень». Власне, на відсутність у переліках основної літератури досліджень за останні роки ГЕР і вказує як на недолік, оскільки, в контексті оцінювання підкритерію 4.4. ГЕР має встановити, чи оновлюється зміст ОК з урахуванням сучасних наукових досягнень і практик, і відповідно, чи отримують здобувачі освіти актуальні знання/навички, які відповідають сучасним тенденціям у відповідній галузі. Проведений аналіз дає підстави поставити під сумнів, що викладачі систематично оновлюють зміст ОК на основі актуальних досягнень та сучасних практик у відповідній галузі знань. Однак, ГЕР не визначає наразі це як суттєвий недолік. Суттєвий недолік 4.4.1. ГЕР встановили у зв'язку з використанням в освітній діяльності на ОП електронних ресурсів РФ доменів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Критерії оцінювання в РПНД не представлені. Аналіз РПНД засвідчив, що в них є: Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти, Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни (до прикладу, за практичні заняття – 80 балів), Шкала оцінювання (90-100 – А ..) та відповідний опис «Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю». Однак, критеріїв оцінювання як таких (за який вид роботи (усна відповідь на семінарі тощо) якої якості скільки балів отримує здобувач) не визначено, хоча Положенням про організацію освітнього процесу це передбачено.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

не застосовується

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

ГЕР проводила аналіз відповідності до ОК лише щодо викладачів за основним місцем роботи, а також з урахуванням Відповіді ЗВО на Звіт ЕГ. У результаті встановлено, що за період від умовних акредитацій 2024, 2025 на ОП проведено значну роботу щодо забезпечення відповідності викладачів до ОК. Однак, зауваження щодо невідповідності викладачів до деяких ОК залишилися. Викладач ОК32 ГО: основи шкільного курсу (старша школа) та ОК28 ГО: основи шкільного курсу (базова СО) (І.Шніцер)–з наведених у Таблиці 2 статей 1-2 стосуються проблематики курсів, інші– Чехословаччина 1968. Той самий НПП ОК29 Історія та культура країн Європи та Америки новітн часу–статті стосуються ОК за тематикою і часом, однак всі щодо Словаччини/ Чехословаччини, чим не обмежується Європа та Америка. Аналогічні зауваження щодо цього НПП були з акредитації 2024, 2025. Викладач ОК25 Історія та культура

країн Азії та Африки нового періоду (С.Ганус)– 3 статті стосуються ОК. Викладач ОК31 Історія та культура країн Азії та Африки новітнього часу (Ю.Ісак) –2 статті стосуються ОК. Викладач ОК19 Історія та культура середньовічної Азії, Африки та Доколумбової Америки (І.Ліхтей)– 2 статті підтверджують відповідність до ОК. Викладач ОК34 Історична географія та картографія–наведені статті не стосуються ОК. Викладач ОК06 Початок людського суспільства і розвиток давньосхідних цивілізацій (Я.Андрусак) –1-2 статті стосуються ОК. Викладач ОК11 Давні цивілізації на території України (Н.Світлик)–2 статті з тематики ОК (було зауваження у 2025, що немає жодної статті). Викладач ОК27 Основи шкільного краєзнавства (О.Феркова) – всі праці стосуються монастирів (таке зауваження надавалося ГЕР і у 2025). Викладач ОК18 Педагогіка (Т.Ключкович)–наведені статті з педагогіки, однак всі стосуються освіти Словаччини, НПП варто звернути увагу і на вітчизняну освіту й педагогіку. Отже ГЕР констатує невідповідність викладачів до ОК 06, 11, 19, 25, 28, 31, 32, 34, які вони забезпечують (невиконання п.37 Ліцензійних умов в частині «визначається: .. щонайменше п'ятьма публікаціями ..»). З урахуванням позитивної динаміки щодо усунення недоліків в контексті підкритерію 6.1, ГЕР не розглядає це як суттєвий недолік 6.1.1. ГЕР погоджується з ЕГ Звіт с.20: «Відсутність у деяких НПП фахових публікацій за тематикою дисциплін, які вони викладають на ОП, призводить до неповного виконання п.37 ліцензійних умов, хоча проф активність більшості НПП задовольняє тематику ОК». При цьому, ГЕР зазначає. У Звіті ЕГ с.19 вказано: «.. отримані відповіді свідчили, що основними причинами часткової або неповної відповідності є труднощі воєнного стану та тривале рецензування, через що відбуваються затримки у виході наукових статей». ГЕР наразі зазначає, дію Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» на період воєнного стану в Україні не припинено, а щодо деяких викладачів зауваження щодо невідповідності до ОК «переходять» з року в рік з 2023 року.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

не застосовується

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

не застосовується

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

-

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

не застосовується

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО діє Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм від 03.03.2020 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968> а також Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти від 05.11.2018 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667> Тобто, ці Положення потребують оновлення з урахуванням змін в освітньому законодавстві, зокрема Закону України «Про внесення змін щодо деяких Законів України щодо розвитку ІОТ від 23.04.2024 № 3642-ІХ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text> До того ж за результатами умовної акредитації 2025 ГЕР вже робили зауваження, що в Положенні про розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП прямо не визначено строки/ терміни внесення змін в ОП, та надавали відповідну рекомендацію – ЗВО варто визначити це у своєму локальному акті. Однак, це не було враховано, загалом ці Положення не оновлені. На це вказує і ЕГ Звіт с.25, а також ЕГ вказує, що не були враховані відповідні зауваження та рекомендації ГЕР з умовної акредитації 2025.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

не застосовується

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Оскільки виявлено суттєвий недолік за критерієм 4 (суттєвий недолік 4.4.1), а також недоліки за критеріями 2, 3, 5 та 6, ГЕР не може підтвердити, що система забезпечення якості ЗВО функціонує ефективно, здійснюється моніторинг ОП та забезпечується вчасне реагування на його результати (Суттєвий недолік 8.5.1)

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР не може підтвердити, що під час перегляду та вдосконалення ОП ЗВО враховує всі зауваження і пропозиції, сформульовані за результатами умовних/ відкладених акредитацій 2024 та 2025. Так, не вдосконалено СЛС настільки, щоб усунути всі зауваження щодо послідовності вивчення ОК. Не актуалізовано переліки рекомендованої основної літератури в РПНД. Не усунуто повною мірою невідповідність викладачів до частини ОК, які вони забезпечують. Не оновлено локальні акти ЗВО. Отже, ЗВО не достатньо аналізує результати зовнішнього забезпечення якості, не враховує зауваження та рекомендації, отримані за результатами попередніх «умовних/ відкладених» акредитацій. (Суттєвий недолік 8.6.1)

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувані разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів,

майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

В ОП 2026 переглянути перелік ФК та ПРН з метою більш повного врахування трудових функцій вчителя та відповідних професійних компетентностей, передбачених Професійним стандартом Вчитель ЗЗСО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

В ОП 2026 переглянути СЛС, зокрема: - переглянути послідовність вивчення ОКЗ2 «Громадянська освіта: основи шкільного курсу (старша школа)» та ОКЗ3 «Методика навчання історії та ГО у ЗЗСО (старша школа)»; ОКЗ2 має передувати вивченню ОКЗ3; - забезпечити необхідні пререквізити (курси психології, педагогіки, історії та ГО, а також методики) для вивчення ОК «Інновації та інформаційно-комунікаційні технології в закладах освіти» або «забрати» її з ОП, а відповідні теми/питання цієї ОК увести у зміст ОК Педагогіка та методики навчання історії та ГО; - переглянути місце пропедевтичної педагогічної практики в СЛС ОП та/або її завдання з урахуванням реального рівня підготовки здобувачів освіти на час її проведення; забезпечити набуття студентами знань та навичок, необхідних для проходження цієї практики, виконання її завдань. Невідкладно ЗВО: - оновити Положення про порядок реалізації права на вільний вибір дисципліни в УжНУ з урахуванням Закону України «Про внесення змін щодо деяких законів України щодо розвитку Індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу від 23.04.2024 № 3642-ІХ. Продовжити вивчення вітчизняного досвіду щодо організації, змісту та обсягу педагогічних (пропедевтична/навчальна, виробнича) практик; в ОП 2026 збільшити обсяг педагогічних практик у кредитах ЄКТС. В освітній діяльності на ОП/ ЗВО систематично проводити опитування здобувачів освіти щодо практик, наприклад, чи є для них зрозумілими правила і процедури організації практики, чи не перевантажені вони завданнями під час педагогічних практик тощо. До початку реалізації ОП2026 та 2026-2027 н.р. уповноваженим особам/ структурним підрозділам ЗВО проконтролювати врахування рекомендацій та усунення на ОП недоліків, визначених ГЕР в контексті критерію 2 (підкритеріїв 2.2, 2.4, 2.5). В подальшій діяльності на ОП, загалом у ЗВО, при складанні відомостей самооцінювання ОП проводити аналіз щодо усунення зауважень та врахування рекомендацій попередніх, зокрема умовних/відкладених, акредитацій, та викладати результати такого аналізу у ВСО.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Невідкладно увідповіднити «Положення про визнання в УжНУ результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» до актуальної редакції наказу МОН України «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». У поточній діяльності на ОП/ систематично заохочувати здобувачів освіти на ОП до участі у заходах неформальної/ інформальної освіти, у програмах академічної мобільності, зокрема міжнародної.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Невідкладно вилучити з РПНД ресурси з російськими доменами; у подальшій освітній діяльності не включати їх в переліки «Інформаційних ресурсів в інтернет» в РПНД. В РПНД усіх ОК на 2026-2027 навчальний рік актуалізувати переліки рекомендованої, насамперед основної, літератури з урахуванням актуальних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі знань. Якщо з певних ОК наразі немає актуальної навчальної літератури, НПП, хто їх забезпечує, доцільно розробити відповідні авторські підручники/ посібники. У переліках літератури вказувати тематичні праці НПП, які забезпечують відповідну ОК. Уповноваженим особам/ структурним підрозділам у ЗВО: - систематично здійснювати контроль за якістю навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, зокрема в частині систематичного оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі; а також в частині наповнення платформи для он лайн навчання необхідним навчально-методичним забезпеченням; - проконтролювати, чи вилучено з РПНД на 2026-2027 навчальний рік, безпосередньо з переліків «Інформаційних ресурсів в інтернет», ресурси з російськими доменами.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Розробити та викласти в силабусах/РПНД на 2026-2027 навчальний рік конкретні й чіткі критерії оцінювання (поточного оцінювання), передбачити, за який вид роботи (усна відповідь на семінарі тощо), якої якості цієї роботи, скільки балів (1, 2, 5.. балів) може отримати здобувач; доцільно вивчити відповідну вітчизняну практику. В освітній діяльності на ОП систематично з'ясовувати, чи надається здобувачам ВО своєчасно доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК, зокрема шляхом анкетування здобувачів освіти. Уповноваженим особам/ структурним підрозділам у ЗВО систематично здійснювати контроль за якістю навчально-методичного забезпечення, зокрема, до початку 2026-2027 навчального року перевірити, чи розроблені критерії оцінювання в межах окремих ОК та чи викладені вони в РПНД.

Критерій 6. Людські ресурси

До початку 2026-2027 навчального року науково-педагогічним працівникам, щодо яких є зауваження ГЕР в контексті забезпечення відповідності до ОК, опублікувати необхідну кількість статей у фахових виданнях з проблематики ОК, що вони викладають. У поточній діяльності НПП на ОП у відповідності тематику статей у фахових виданнях, у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus і Web of Science до проблематики ОК, що вони викладають. Уповноваженим органам/ структурам у ЗВО: - під час процедур конкурсного добору НПП на ОП для викладання конкретного ОК забезпечувати потрібний рівень їхньої академічної/ професійної відповідності/ кваліфікації; - до початку 2026-2027 навчального року перевірити ОП щодо відповідності НПП до ОК, які вони викладають.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

У поточній діяльності ЗВО опитувати здобувачів освіти щодо їх задоволеності різними видами підтримки, яка їм надається/ може бути надано у ЗВО, зокрема на ОП. Здобувачів та НПП опитувати щодо виявлення випадків дискримінації, корупції, сексуальних домагань, проводити роботу щодо запобігання таким випадкам.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Уповноваженим особам/ структурним підрозділам у ЗВО, загалом СВЗЯВО систематично здійснювати моніторинг ОП, виявляти недоліки та забезпечувати і контролювати їх усунення, аналізувати і брати до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (попередніх акредитацій освітніх програм). Невідкладно після завершення процесів акредитації у 2025-2026 н.р. провести системний аналіз результатів зовнішнього забезпечення якості у ЗВО та організувати роботу щодо усунення виявлених недоліків і врахування наданих рекомендацій для покращення якості ОП та освітньої діяльності на цій ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Локальні акти ЗВО систематично у відповідності до чинного законодавства. На сайті ЗВО своєчасно викладати повну, точну, зрозумілу та систематизовану інформацію про ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 01 ID 10517.xlsx</i>	HWg10By5K18RJrjYqBUG2KYF5AD+DRvyz1ggNHmc DNM=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА